

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 01 Žilina

● ●
Podľa rozdeľovníka
● ●

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
OU-ZA-OSZP2-2024/030550-002

Vybavuje/linka
Ing. Jelušová
Ing. Nemčoková

V Žiline, dňa
22. 04. 2024

Vec

Výzva k spolupráci na vypracovanie dokumentu:

**„Program na zlepšenie kvality ovzdušia pre zónu Žilinský kraj“
a žiadosť o predloženie navrhovaných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia**

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „OÚ v sídle kraja Žilina“) ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 43 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) a podľa § 6 ods. 3 zákona **Vás žiada o predloženie navrhovaných opatrení** na zlepšenie kvality ovzdušia vo Vašom územnom obvode v súlade s § 46 ods. 1 písm. e) zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh opatrení musí byť doručený písomne alebo prostredníctvom elektronického podania na Okresný úrad v sídle kraja Žilina **do 15 pracovných dní od doručenia tohto listu.**

Podľa § 6 ods. 3 zákona, okresný úrad v sídle kraja, v zóne a aglomerácii, v ktorej znečistenie ovzdušia prekročí limitnú hodnotu alebo cieľovú hodnotu, vypracuje program na zlepšenie kvality ovzdušia podľa § 9 s cieľom dosiahnuť a udržať dobrú kvalitu ovzdušia dlhodobo. Oznámenie o začatí príprav na vydanie Programu na zlepšenie kvality ovzdušia (ďalej len „PZKO“) pre zónu Žilinský kraj tunajší úrad oznámil na svojom webovom sídle dňa 22. 11. 2023.

Hlavným cieľom PZKO je dosiahnutie dobrej kvality ovzdušia v zóne Žilinský kraj tak, aby sa navrhnutými opatreniami a ich aplikáciou zabezpečilo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok v ovzduší pod limitné a cieľové hodnoty. Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia je potrebné predovšetkým smerovať do oblastí s druhým a tretím rizikovým stupňom, aby sa dalo dlhodobo dosahovať dobrú kvalitu ovzdušia.

OKRESNÝ
ÚRAD
ŽILINA

Telefón
++421-41/7335697
++421-41/7335684

Fax

E-mail
Lenka.Jelusova@minv.sk
Adriana.Nemcokova@minv.sk

Internet
www.minv.sk

IČO
00151866

Rizikové oblasti boli určené na základe hodnotenia kvality ovzdušia, ktoré vykonal Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ“) v súlade s § 4 zákona. V zóne Žilinský kraj boli metódou integrovaného posúdenia **pre rok 2023 určené rizikové obce** (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) s výsledným rizikovým stupňom (RS) 2 a 3, **pre znečisťujúce látky PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrén.**

Zoznam rizikových obcí (obce ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia) určených metódou integrovaného posúdenia pre rok 2023 pre Žilinský kraj je dostupný na linku: <https://www.shmu.sk/sk/?page=2773>

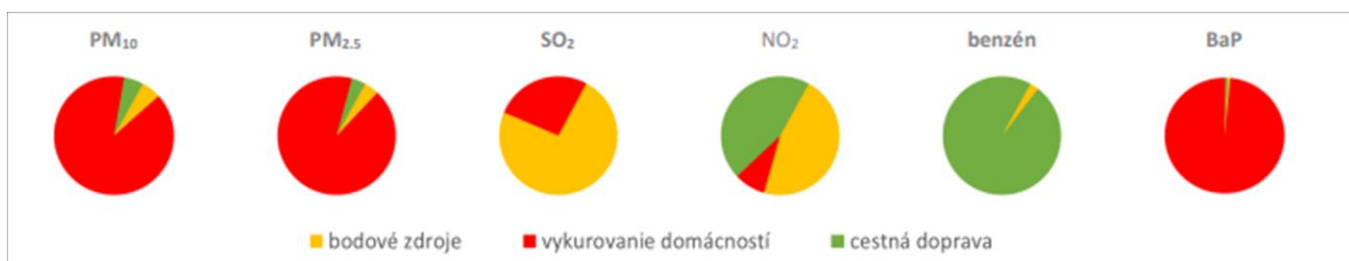
Povinnosť vypracovať PZKO vzniká tým zónam a aglomeráciám, na území ktorých sa nachádza aspoň jedna obec s rizikovým stupňom 3. V tomto zmysle zodpovedajú obce s rizikovým stupňom 3 oblastiam riadenia kvality ovzdušia. Opatrenia na zníženie emisií však musia byť vykonané vo všetkých obciach takto vyčlenenej zóny, ktorých rizikový stupeň je 2 alebo 3, v ideálnom prípade aj v obciach s rizikovým stupňom 1.

Okresný úrad v sídle kraja podľa § 9 ods. 5 zákona vypracováva PZKO *v spolupráci s príslušnými povol'ujúcimi orgánmi, inšpekciou, samosprávnym krajom, dotknutými obcami, prevádzkovateľmi, poverenou organizáciou (SHMÚ) a s dotknutými orgánmi a organizáciami.* V rámci procesu prípravy PZKO podľa § 7 ods. 2 písm. a) a b) zákona osloví predovšetkým obce s rizikovým stupňom 2 a 3 a ďalšie dotknuté obce v oblastiach riadenia kvality ovzdušia k spoluúčasti na tvorbe programu s návrhom opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia.

V rámci zóny Žilinský kraj sú najdôležitejšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia lokálne kúreniská využívajúce tuhé palivo. Najmä vo väčších mestách (Žilina, Martin, Ružomberok) prispieva aj doprava, a to najmä tranzitná.

Z hľadiska emisií PM₁₀, PM_{2,5} a benzo(a)pyrénu (BaP) je jednoznačne hlavným zdrojom vykurovanie domácností nepripojených na centrálné zdroje vykurovania a v oveľa menšej miere doprava a priemyselné zdroje (viď. Obr.1)

Obr. 1 – Porovnanie emisií z rôznych zdrojov v zóne Žilinský kraj

Zdroj: SHMÚ

PM₁₀, PM_{2,5} sú drobné častice alebo kvapôčky s aerodynamickým priemerom menším ako 10 μm, resp. 2,5 μm. Prírodným zdrojom znečistenia PM časticami sú napríklad lesné požiare alebo saharský piesok. Z činností človeka k zvýšeným koncentráciám prachových častíc prispieva predovšetkým vykurovanie domácností tuhým palivom. Dlhodobá expozícia časticami PM môže mať negatívne účinky na dýchací a kardiovaskulárny systém. Vykurovanie v domácnostiach je najväčším prispievateľom znečisťovania ovzdušia prachovými časticami na Slovensku.

Znečisťujúca látka benzo(a)pyrén, ktorý je zaradený medzi karcinogény, patrí do skupiny polycyklických aromatických uhľovodíkov. Vzniká pri nedokonalom spaľovaní. Najzásadnejším zdrojom je rovnako vykurovanie domácností tuhým palivom.

SHMÚ, ako poverená organizácia na hodnotenie kvality ovzdušia, zároveň spravuje aj NMSKO (Národnú monitorovaciu sieť kvality ovzdušia), čo je sieť prístrojov na meranie koncentrácií jednotlivých znečisťujúcich látok. V Žilinskom kraji sa sleduje kvalita ovzdušia na šiestich monitorovacích staniciach (Chopok, EMEP; Liptovský Mikuláš, Školská; Oščadnica; Martin, Jesenského; Ružomberok, Riadok a Žilina, Obežná).

V roku 2022 v zóne Žilinský kraj nebolo namerané prekročenie limitných hodnôt pre SO₂, NO₂, CO, benzén, PM₁₀ a PM_{2,5} na žiadnej z vyššie uvedených monitorovacích staníc. Cieľová hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu **benzo(a)pyrénu** bola podľa merania **prekročená na staniciach v Ružomberku a Žiline**.

V modelovaní boli použité údaje o malých zdrojoch z posledného sčítania domov a bytov v roku 2021. Na základe merania a modelovania SHMÚ určil tzv. rizikové obce, teda obce, ktoré sú ohrozené zhoršenou kvalitou ovzdušia. V Žilinskom kraji máme **185 obcí s výsledným rizikovým stupňom 3 (118 obcí) a 2 (67 obcí)**.

Podľa § 46 ods. 1 zákona má obec kompetencie pri prenesenom výkone štátnej správy ochrany ovzdušia vo veciach malých zdrojov znečisťovania ovzdušia a vybraných osobitných činností. Zároveň má obec povinnosť viesť evidenciu údajov o malých zdrojoch vrátane malých spaľovacích zariadení a vybraných osobitných činnostiach a ich prevádzkovateľoch na svojom území a spolupracovať so Slovenskou inšpekciou životného prostredia pri vykonávaní kontroly malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo.

Podrobnejší popis povinností, ako aj usmernenia k výkonu obce prináša Príručka pre obce a mestá v oblasti ochrany ovzdušia k zákonu č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia dostupná na linku: <https://www.minzp.sk/files/oblasti/ovzdusie/ochrana-ovzdusia/dokumenty/prirucka-obce-mesta-oblasti-ochrany-ovzdusia.pdf>

Minimálny rozsah PZKO stanovuje Príloha č. 12 k vyhláške MŽP SR č. 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia (ďalej len „vyhláška“).

Bod 8. vyhlášky Podrobnosti o opatreniach alebo projektoch vybraných do PZKO, člení vybrané opatrenia na:

1. prioritné
2. podporné
3. prierezové

Príkladom **prioritných opatrení** na zlepšenie kvality ovzdušia môžu byť:

- a) Informovanie a osвета verejnosti v oblasti ochrany ovzdušia (Kód opatrenia O.1)
- b) Kontrola dodržiavania správnych zásad vykurovania v zariadeniach na tuhé palivo (Kód opatrenia V.8)

Medzi **podporné opatrenia** na zlepšenie kvality ovzdušia sa dajú zaradiť:

- a) Databáza malých zdrojov znečisťovania ovzdušia s MTP do 0,3 MW
- b) Povinnosť napojenia nových budov na centrálnu zásobovanie teplom, ak to technické podmienky umožňujú (Kód opatrenia V.2)
- c) Znižovanie energetickej náročnosti budov (Kód opatrenia V.4)
- d) Využitie odpadového tepla na vykurovanie/diaľkové vykurovanie (Kód opatrenia V.5)
- e) Povinnosť prevádzkovať nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia určené na vykurovanie v domácnostiach, ktoré spĺňajú požiadavky ekodizajnu (Kód opatrenia V.6)
- f) Všeobecne záväzné nariadenie obce podľa osobitného predpisu (obec na svojom území si môže ustanoviť technické požiadavky a podmienky prevádzkovania malých zdrojov a vykonávania vybraných osobitných činností)

Ako **prierezové opatrenia** na zlepšenie kvality ovzdušia sa dajú využiť:

- a) Podpora výmeny vysokoemisných spaľovacích zariadení za nízkoemisné/bezemisné zariadenia na vykurovanie (Kód opatrenia V.1)
- b) Zabezpečenie kvalitného paliva pre nízko-príjmové skupiny obyvateľstva
- c) Opatrenia zo strategických dokumentov Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHSR) na úrovni obce

Podrobnosti a bližšie informácie o jednotlivých opatreniach sú dostupné v priloženom Katalógu s návrhom opatrení.

Dávame do pozornosti, že podľa § 9 ods. 5 zákona, Okresný úrad v sídle kraja Žilina vypracuje program na zlepšenie kvality ovzdušia **v spolupráci s príslušnými povoľujúcimi orgánmi, inšpekciou, samosprávnym krajom, dotknutými obcami, prevádzkovateľmi, poverenou organizáciou a s dotknutými orgánmi a organizáciami.**

Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia, prijaté v rámci PZKO, sú nástrojom na zlepšenie kvality ovzdušia. Podľa 9 ods. 4 písm. a) zákona, **opatrenia v programe** na zlepšenie kvality ovzdušia musia byť **merateľné, kontrolovateľné a časovo viazané** a určené spolu s merateľnými indikátormi plnenia, s uvedeným subjektom zodpovedných za ich plnenie a s termínmi ich realizácie. Opatrenia musia byť nákladovo efektívne a pokiaľ sú zamerané na veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia musia byť v súlade najmä s opatreniami podľa § 8 ods. 1 až 5 zákona. Ďalej opatrenia v programe musia byť v súlade s Národným programom znižovania emisií podľa § 18 zákona.

V prílohe listu Vám **zasielame Katalóg s návrhom opatrení** na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré obsahujú vybrané opatrenia naprieč rôznymi sektormi v oblasti **dopravy, vykurovania priemyslu, prašnosti, osvetly** a ktoré Vám môžu poslúžiť ako návod na vypracovanie vlastných opatrení. V zmysle vyhlášky sa opatrenia vybrané do PZKO členenia na prioritné opatrenia, podporné a prierezové opatrenia (viď vyššie uvedené).

Riziková obec **s rizikovým stupňom 3**, si vyberie z priloženého návrhu min. **dve opatrenia** z prioritných opatrení, prípadne si môžete navrhnúť vlastné opatrenia tak, aby spĺňali kritéria podľa zákona.

Riziková obec **s rizikovým stupňom 2**, si vyberie z priloženého návrhu min. **jedno opatrenie** z prioritných opatrení, prípadne si môžete navrhnúť vlastné opatrenia tak, aby spĺňali kritéria podľa zákona.

Z podporných opatrení si vyberte tie, ktoré sa napríklad realizujú alebo budú realizovať vo vašej obci. Prierezové opatrenia si môžete vybrať z vašich strategických dokumentov PHSR. Zároveň môžete pripojiť vlastný návrh s opatreniami. V prípade návrhu vlastných opatrení, vyplňte „Modelový list opatrenia – ILO“, ktorý je súčasťou Katalógu opatrení zaslaného v prílohe.

V záujme obcí by mala byť participácia na príprave PZKO a na prijatí opatrení na zlepšení kvality ovzdušia, keďže k výkonu samosprávy obcí podľa § 4 ods. 3 písm. h) zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení patrí aj ochrana životného prostredia.

UPOZORŇUJEME:

Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia, ak okresný úrad v sídle kraja nariadi obci vypracovať a prijať miestny program podľa § 43 ods. 1 písm. f) zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia, obec podľa § 46 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia má v takomto prípade povinnosť prijať príslušný program do 12 mesiacov.

Doplňujúce informácie Vám radi poskytnú aj manažéri kvality ovzdušia projektu LIFE IP.

Pre Žilinský kraj sú k dispozícii:

Ing. Miroslava Valašková – e-mail: miroslava.valaskova@sazp.sk , 0917 453 330

Mgr. Ivana Fiťmová – e-mail: ivana.fitmova@zilinskazupa.sk, +421 41 5032 303, 0940 994 571

Ing. Dagmar Grófová
vedúca odboru

Príloha:

1x Katalóg návrhu opatrení

Rozdeľovník:

1. Okresný úrad Bytča, odbor starostlivosti o životné prostredie
2. Okresný úrad Čadca, odbor starostlivosti o životné prostredie
3. Okresný úrad Dolný Kubín, odbor starostlivosti o životné prostredie
4. Okresný úrad Kysucké Nové Mesto, odbor starostlivosti o životné prostredie
5. Okresný úrad Liptovský Mikuláš, odbor starostlivosti o životné prostredie
6. Okresný úrad Martin, odbor starostlivosti o životné prostredie
7. Okresný úrad Námestovo, odbor starostlivosti o životné prostredie
8. Okresný úrad Ružomberok, odbor starostlivosti o životné prostredie
9. Okresný úrad Turčianske Teplice, odbor starostlivosti o životné prostredie
10. Okresný úrad Tvrdošín, odbor starostlivosti o životné prostredie
11. Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie

12. Slovenská inšpekcia životného prostredia Žilina
13. Žilinský samosprávny kraj
14. DOLVAP, s.r.o., Priemyselná ul., 013 03 Varín
15. Mondi SCP, a. s., Tatranská cesta 3, 034 17 Ružomberok
16. Slovenský hydrometeorologický ústav
17. Regionálny Úrad verejného zdravotníctva SR so sídlom v Žiline
18. Ministerstvo životného prostredia SR, referát koordinácie projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia - *doručovanie e-mailom*
19. Slovenská agentúra životného prostredia, oddelenie LIFE, projekt LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia - *doručovanie e-mailom*
20. UNIZA, doc. Ing. Daniela Ďurčanská, CSc., Pracovisko SvF-Katedra cestného a environmentálneho inžinierstva - *doručovanie e-mailom*

Okres Bytča

1. Mesto Bytča, Námestie SR 1/1, 014 01 Bytča
2. Obec Hlboké nad Váhom, Hlboké nad Váhom 218, 014 01 Bytča
3. Obec Hvozdnica, Hvozdnica 39, 013 56 Hvozdnica
4. Obec Jablonové, Jablonové 92, 013 52 Jablonové
5. Obec Kolárovice, Kolárovice 389, 013 54 Kolárovice
6. Obec Kotešová, Kotešová 325, Kotešová, 013 61
7. Obec Maršová-Rašov, Maršová – Rašov 2, 013 51 Predmier
8. Obec Petrovice, Petrovice 80, 013 53 Petrovice
9. Obec Predmier, Predmier 169, 013 51 Predmier
10. Obec Štiavnik, Štiavnik 1350, 013 55 Štiavnik
11. Obec Veľké Rovné, Veľké Rovné 1621, 013 62 Veľké Rovné

Okres Čadca

12. Mesto Čadca, Námestie Slobody 30, 022 01 Čadca
13. Mesto Krásno nad Kysucou, Ulica 1.mája 1255, 023 02 Krásno nad Kysucou
14. Mesto Turzovka, Stred 178, 023 54 Turzovka
15. Obec Čierne, Čierne 189, 023 13 Čierne
16. Obec Dlhá nad Kysucou, Dlhá nad Kysucou 258, 023 54 Dlhá nad Kysucou
17. Obec Dunajov, Dunajov 222, 023 02 Dunajov
18. Obec Klokočov, Klokočov 962, 023 22 Klokočov
19. Obec Klubina, Klubina 67, 02304 Stará Bystrica
20. Obec Korňa, Korňa 517, 023 21 Korňa
21. Obec Makov, Makov 60, 023 56 Makov
22. Obec Nová Bystrica, Nová Bystrica 657, 023 05 Nová Bystrica
23. Obec Olešná, Olešná 493, 023 52 Olešná
24. Obec Oščadnica, Nám. M. Bernáta 745, 023 01 Oščadnica
25. Obec Podvysoká, Podvysoká 26, 023 57 Podvysoká
26. Obec Raková, Raková 140, 023 51 Raková
27. Obec Skalité, Skalité 598, 023 14 Skalité
28. Obec Stará Bystrica, Stará Bystrica 537, 023 04 Stará Bystrica
29. Obec Staškov, ul. Jozefa Kronera 588, Staškov 023 53
30. Obec Svrčinovec, Svrčinovec 858, 023 12 Svrčinovec

31. Obec Vysoká nad Kysucou, Ústredie 215, 023 55 Vysoká nad Kysucou
32. Obec Zákopčie, Stred 824, 023 11 Zákopčie
33. Obec Zborov nad Bystricou, Zborov nad Bystricou 223, 023 03 Zborov nad Bystricou

Okres Dolný Kubín

34. Mesto Dolný Kubín, Hviezdoslavovo námestie 1651/2, 026 01 Dolný Kubín
35. Obec Horná Lehota, Horná Lehota 210, 027 41 Oravský Podzámok
36. Obec Chlebnice, Chlebnice 186, 027 55 Chlebnice
37. Obec Kľačany, Kľačany 186, 027 51 Kľačany
38. Obec Medzibrodie nad Oravou, Medzibrodie nad Oravou 122, 026 01 Medzibrodie nad Oravou
39. Obec Oravská Poruba, Oravská Poruba 290, 027 54 Oravská Poruba
40. Obec Oravský Podzámok, Oravský Podzámok 61, 027 41 Oravský Podzámok
41. Obec Párnica, Párnica 116, 026 01 Dolný Kubín
42. Obec Pucov, Pucov 214, 026 01 Dolný Kubín
43. Obec Veličná, Veličná 162, 027 54 Veličná
44. Obec Vyšný Kubín, Hviezdoslavova 117/5, 026 01 Vyšný Kubín
45. Obec v Zázrivej, Stred 409, 027 05 Zázrivá
46. Obec Žaškov, Hlavná 112/106, 027 21 Žaškov

Okres Kysucké Nové Mesto

47. Mesto Kysucké Nové Mesto, Námestie slobody 94, 024 01 Kysucké Nové Mesto
48. Obec Kysucký Lieskovec, Kysucký Lieskovec 29, 023 34 Kysucký Lieskovec
49. Obec Nesluša, Nesluša 978, 023 41 Nesluša
50. Obec Ochodnica, Ochodnica 121, 023 35 Ochodnica
51. Obec Povina, Povina 155, 023 33 Povina
52. Obec Radoľa, Vadičovská cesta 4, 023 36 Radoľa
53. Obec Rudina, Rudina 442, 023 31 Rudina
54. Obec Rudinská, Rudinská 125, 023 31 Rudina
55. Obec Snežnica, Snežnica 17, 023 32 Snežnica

Okres Liptovský Mikuláš

56. Mesto Liptovský Mikuláš, Štúrova 1989/41, 031 42 Liptovský Mikuláš
57. Mesto Liptovský Hrádok, ul. Hviezdoslavova 170, 033 01 Liptovský Hrádok
58. Obec Beňadiková, Beňadiková 17, 032 04 Beňadiková
59. Obec Bobrovec, Bobrovec 90, 032 21 Bobrovec
60. Obec Dúbrava, Dúbrava 191, 032 12 Dúbrava
61. Obec Galovany, Galovany 67, 032 11 Galovany
62. Obec Gôtovany, Gôtovany 45, 032 14 Ľubelňa
63. Obec Hybe, Hybe č.2, 032 31 Hybe
64. Obec Jamník, Jamník 192, 033 01 Liptovský Hrádok
65. Obec Kráľova Lehota, Kráľova Lehota č. 39, 032 33 Kráľova Lehota
66. Obec Lazisko, Lazisko 140, 032 11 Svätý Kríž
67. Obec Liptovská Kokava, Stará 390, 032 44 Liptovská Kokava
68. Obec Liptovská Porúbka, Hlavná 170/65, 033 01 Liptovská Porúbka
69. Obec Liptovské Kľačany, Liptovské Kľačany č. 72, 032 14 Ľubelňa
70. Obec Liptovský Peter, Martinčekova ulica 100/42, 033 01 Liptovský Peter

71. Obec Liptovský Trnovec, Liptovský Trnovec 160, 031 01 Liptovský Mikuláš
72. Obec Ľubelňa, Ľubelňa 346, 032 14 Ľubelňa
73. Obec Malatíny, Malatíny 9, 032 15 Partizánska Ľupča
74. Obec Partizánska Ľupča, Partizánska Ľupča č. 417, 032 15 Partizánska Ľupča
75. Obec Podtureň, Hlavná 164, 033 01 Podtureň
76. Obec Pribylina, Obecná ulica 384/6, 032 42 Pribylina
77. Obec Svätý Kríž, Svätý Kríž 152, 032 11 Svätý Kríž
78. Obec Trstené, Trstené 52, 032 21 Trstené
79. Obec Uhorská Ves, Uhorská Ves 53, 032 03 Liptovský Ján
80. Obec Važec, Na Harte 19, 032 61 Važec
81. Obec Vlachy, Vlachy 126, 032 13 Vlachy
82. Obec Východná, Východná 616, 032 32 Východná
83. Obec Závažná Poruba, Hlavná 135, 032 02 Závažná Poruba

Okres Martin

84. Mesto Martin, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin
85. Mesto Turany, Osloboditeľov č. 83/91, 038 53 Turany
86. Mesto Vrútky, Námestie S. Zachara 4, 038 61 Vrútky
87. Obec Belá-Dulice, Belá-Dulice č. 86, 038 11 Belá-Dulice
88. Obec Blatnica, Blatnica 1, 038 15 Blatnica
89. Obec Bystrička, Lipová ulica 260/2, 038 04 Bystrička
90. Obec Daňová, Ďanová 22, 038 42 Ďanová
91. Dolný Kalník, Dolný Kalník 16, 038 02 Dolný Kalník
92. Obec Košťany nad Turcom, Košťany nad Turcom 64, 038 41 Košťany nad Turcom
93. Obec Krpeľany, Štefánikova 138/7, 038 54 Krpeľany
94. Obec Lipovec, Hrabiny 290/11, Lipovec 038 61
95. Obec Necpaly, Necpaly č. 168, 038 12 Necpaly
96. Obec Nolčovo, Nolčovo 79, 038 54 Krpeľany
97. Obec Podhradie, Ulica 1.mája 194/61, 038 52 Podhradie
98. Obec Příbovce, Příbovce č. 184, 038 42 Příbovce
99. Obec Sklabiňa, Sklabiňa 108, 038 03 Sklabiňa
100. Obec Sučany, Námestie SNP 31, 038 52 Sučany
101. Obec Turčianska Štiavnička, Jána Kostru 92/76, 038 51 Turčianska Štiavnička
102. Obec Turčianske Kľačany, Turčianske Kľačany 179, 038 61 Vrútky

Okres Námestovo

103. Mesto Námestovo, Cyrila a Metoda 329/6, 029 01 Námestovo
104. Obec Babín, Babín 50, 029 52 Hruštín
105. Obec Beňadovo, Beňadovo č.66, 029 63 Mútne
106. Obec Bobrov, Námestie sv. Jakuba 173/3, 029 42 Bobrov
107. Obec Breza, Breza 56, 029 53 Breza
108. Obec Hruštín, Hruštín 468/2, 029 52 Hruštín
109. Obec Klin, Hlavná 199/107, 029 41 Klin
110. Obec Krušetnica, Krušetnica 69, 029 54 Krušetnica
111. Obec Lokca, Trojičné námestie 3/8, 029 51 Lokca
112. Obec Lomná, Lomná 22, 029 54 Krušetnica

113. Obec Mútne, Mútne 194, 029 63 Mútne
114. Obec Novot', Novot' 285, 029 55 Novot'
115. Obec Oravská Jasenica, Oravská Jasenica 126, 029 64 Oravská Jasenica
116. Obec Oravská Lesná, Oravská Lesná 291, 029 57 Oravská Lesná
117. Obec Oravská Polhora, Hlavná 454/400, 029 47 Oravská Polhora
118. Obec Oravské Veselé, Oravské Veselé č. 374, 029 62 Oravské Veselé
119. Obec Rabča, ul. Hlavná 426, 029 44 Rabča
120. Obec Rabčice, Rabčice 650, 029 45 Rabčice
121. Obec Sihelné, Sihelné 217, 029 46 Sihelné
122. Obec Ťapešovo, Ťapešovo 83, 029 51 Lokca
123. Obec Vasil'ov, Vasil'ov 99, 02951 Lokca
124. Obec Vavrečka, Vavrečka 203, 029 01 Vavrečka
125. Obec Zákamenné, Námestie J. Vojtaššáka 1002/12, 029 56 Zákamenné
126. Obec Zubrohlava, Plátennícka 464/2, 029 43 Zubrohlava

Okres Ružomberok

127. Mesto Ružomberok, Námestie A. Hlinku 1098/1, 034 01 Ružomberok
128. Obec Hubová, Pri Váhu 70/70, 034 91 Hubová
129. Obec Ivachnová, Ivachnová 7, 034 83 Ivachnová
130. Obec Komjatná, Komjatná 292, 034 96 Komjatná
131. Obec Likavka, Likavka 815, 034 95 Likavka
132. Obec Liptovská Lúžna, Liptovská Lúžna 629, 034 72 Liptovská Lúžna
133. Obec Liptovská Osada, Liptovská Osada 369, 034 73 Liptovská Osada
134. Obec Liptovská Štiavnica, Hlavná 39/53, 034 01 Liptovská Štiavnica
135. Obec Liptovské Revúce, Stredná 386, 034 74 Liptovské Revúce
136. Obec Liptovské Sliache, Ul. Seč 635/2, 034 84 Liptovské Sliache - Stredný Sliach
137. Obec Liptovský Michal, Liptovský Michal 17, 034 83 Liptovská Teplá
138. Obec Lisková, Lisková 366, 03481 Lisková
139. Obec Ľubochňa, Nám. akad. Ľ. Nováka 143/1, 034 91 Ľubochňa
140. Obec Ludrová, Ludrová 239, 034 71 Ludrová
141. Obec Martinček, Martinček 83, 034 95 Martinček
142. Obec Stankovany, Stankovany 133, 034 92 Stankovany
143. Obec Štiavnička, Štiavnička 78, 034 01 Štiavnička
144. Obec Švošov, Školská 70/2, 034 91 Švošov

Okres Turčianske Teplice

145. Mesto Turčianske Teplice, Partizánska 413/1, 039 01 Turčianske Teplice
146. Obec Horná Štubňa, Horná Štubňa 455, 038 46 Horná Štubňa
147. Obec Mošovce, Kollárovo námestie 314/10, 038 21 Mošovce
148. Obec Sklené, Sklené 97, 038 47 Sklené
149. Obec Slovenské Pravno, Slovenské Pravno 123, 038 22 Slovenské Pravno

Okres Tvrdošín

150. Mesto Tvrdošín, Trojičné námestie 185/2, 027 44 Tvrdošín
151. Mesto Trstená, Bernolákova č. 96/8, 028 01 Trstená
152. Obec Brezovica, Osloboditeľov 346, 028 01 Brezovica

153. Obec Liesek, Michalská časť 442/26, 027 12 Liesek
154. Obec Suchá Hora, Suchá Hora 252, 027 13 Suchá Hora
155. Obec Štefanov nad Oravou, Plátenicka č. 61, 027 44 Tvrdošín
156. Obec Vitanová, Vitanová 82, 027 12 Liesek

Okres Žilina

157. Mesto Žilina, Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
158. Mesto Rajec, Námestie SNP 2/2, 015 01 Rajec
159. Mesto Rajecké Teplice, Nám. SNP 29/1, 013 13 Rajecké Teplice
160. Obec Belá, Oslobodenia 183/28, 013 05 Belá
161. Obec Čičmany, Čičmany 166, 013 15 Rajecká Lesná
162. Obec Divina, Divina 50, 013 31 Divina
163. Obec Divinka, Divinka 142, 013 31 Divina
164. Obec Dlhé Pole, Dlhé Pole 249, 013 32 Dlhé Pole
165. Obec Dolný Hričov, Osloboditeľov 131/35, 013 41 Dolný Hričov
166. Obec Ďurčiná, Ďurčiná 77, 015 01 Ďurčiná
167. Obec Fačkov, Fačkov 69, 013 15 Rajecká Lesná
168. Obec Gbeľany, Urbárska 366/3, 013 02 Gbeľany
169. Obec Hôrky, Lipová 111/31, 010 04 Hôrky
170. Obec Kamenná Poruba, Hlavná 136/159, 013 14 Kamenná Poruba
171. Obec Kanská, Školská ulica 410/2, 013 13 Kanská
172. Obec Lietavská Lúčka, Cementárska 3, 013 11 Lietavská Lúčka
173. Obec Lietavská Svinná – Babkov, Lietavská Svinná 160, 013 11 Lietavská Lúčka
174. Obec Lysica, Lysica 138, 013 05 Belá
175. Obec Mojš, Mojš 147, 010 01 Žilina
176. Obec Nededza, Hlavná 1/1, 013 02 Nededza
177. Obec Rajecká Lesná, Rajecká Lesná 82, 013 15 Rajecká Lesná
178. Obec Rosina, Rosina 167, 013 22 Rosina
179. Obec Strečno, Sokolská č. 487, 013 24 Strečno
180. Obec Svederník, Svederník 48, 013 32 Svederník
181. Obec Teplička nad Váhom, Nám. sv. Floriána 290/2, 013 01 Teplička nad Váhom
182. Obec Terchová, Sv. Cyrila a Metoda 96, 013 06 Terchová
183. Obec Turie, Turie 214, 013 12 Turie
184. Obec Varín, Námestie sv. Floriána 1, 013 03 Varín
185. Obec Višňové, Višňové 556, 013 23 Višňové